

Диана Петрова

АНА

София, 2013

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на автора и на „Изток-Запад“.

© Диана Петрова, автор, 2013
© Издателство „Изток-Запад“, 2013

ISBN 978-619-152-261-3

ДИАНА ПЕТРОВА

АНА

Предговор

Много лично приех тази книга. Още от първите страници – с появата на Илия с неговия говорен дефект – усетих, че Диана Петрова е написала нещо искрено и дълбоко, което може да докосне душите на мнозина. Обикновено такива герои са изложени на присмех, но тя с вещина беше описала драмата на този добър, но обречен мъж. Четях още и още, а действието, което се развиваше постепенно пред очите ми, ме пленяваше все повече. Виждах разгръщането на съдбите на няколко души, преплетени една в друга в Гордиев възел – и как няма възможност за разсичане, само задушавашо затягане, докато в един момент възелът не започва да се развързва сам, а от това май става по-лошо...

Драматичен и разтърсващ, романът „Ана“ е изтъкан от много различни нишки – жестоката, но неизбежна участ на Ана и нейния любим – пелтека Илия; болката на осиновения им син Даниел, който освен душевните, трябва да понесе и физически травми; странният луд Мутия, на когото е отказано всичко на този свят; просякът Спартак, свързан по странен начин с огъня; Мая, отказала се от детето си и загубила себе си с него; лъчите от селенит в най-горещата пещера на планетата – Куева де лос Кристалес; надеждата, която събужда Индия, необозримата; и една плачеща картина, знак от Бога или нещо повече...

Всички тези нишки водят в толкова различни посоки, но най-важната е навътре – към същината. Героите са поставени в толкова различни ситуации – от междублоковите пространства на столицата, през абсурдните и малко плашещи селски порядки, до екзотични места в Мексико и Индия, – но винаги това, което ги

движи, е желанието да постъпват правилно. А тези добри намерения, както е знайно, водят само в една посока – към ада.

В първия си роман Диана Петрова дълбае в душите и вади на показ и най-красивото, и най-грозното, вади човешкото, истинското, това, което не подлежи нито на идеализиране, нито на заклеяване. В него има и някои доста откровени сцени, които няма да се поправят на всеки, но затварянето на очите за случващото се в реалността е само заблуда за лично успокоение – и сред тези сцени ги има двете лица на човешката природа: от бруталното насилие до не по-малко страховитото наглед раждане. Но и от двете нещо ново се явява на бял свят – в единия случай страховете за цял живот, в другия случай – дете. И не е ясно с кое е по-лесно да се справи човек. Особено ако до себе си няма рамо, на което да се опре.

Знам едно. Това не е женски роман. Това е човешки роман.

Христо Блажев
www.knigolandia.info

1.

„Надежда“ беше един от най-неугледните столични квартали с извисяващи се шестнайсететажни блокове. Въпреки почти целогодишните си мъгли – заради низината, в която се намираше, – разтрошените си тротоари, ямите по тесните улички и привидния хаос от неравни постройките, кварталът приличаше на малък оазис за детски игри край стъклените офис сгради на мегаполиса. Дърветата и неразрушените къщи между блоковете му придаваха човешки вид, сякаш бе длан на великан, върху която се преплиташа неравните линии на живота. Каквото и да правеше кварталец в центъра на мрачния град, щом слезеше от дрънчащата маршрутка, кожата по челото му се изглаждаше, сякаш току-що бе прекрочил входната си врата след изморителен ден.

Зад единствената пицария в квартала се издигаха три високи блока, скупчени в триъгълник и свъсени като невесели свекърви. Обитателите на единия от тях бяха подбрани още отпреди промените от 1989 г. Те бяха своеобразният елит от онова време – поети, изобретатели, актьори, общински политици – все на местно ниво. С времето много от апартаментите се разпродадоха и съседите разнообразиха редиците си.

На пръв поглед живеещите в блок 258 не се различаваха по нищо от съгражданите си – със сиви, угрижени лица, сенки под очите и приведени глави. Някои от тях паляха цигарата си още в асансьора и когато се отвореше вратата, оттам често излиташе миризмата на парфюм, примесена с цигарен дим. Вечер пък, щом слънцето придобиваше златистия цвят на престояла бира, се събираха на пейката пред входа. Никой никога не изслушваше никого, ала това очевидно нямаше значение. Разказването освобождаваше потока на мислите им, затворени дотогава в решетките на

ежедневните дреболии. Сякаш нещата, за които говореха, придобиваха плът едва когато биваха облечени в думи.

Не след дълго новите обитатели се заразяваха от общия дух и също започваха да рисуват, скулптурират, изобретяват или да се кандидатират. Това първоначално ставаше тайно – никой не споделяше с другия съкровенията си планове да пробие в дадена културна или политическа област и да изпревари съседа. Образът на сиво квартално лице не само валидираше нормалността на човека, а и го предпазваше от ударите на публичния неуспех.

Утрините в квартала се отличаваха със сладката тревожност на настъпващия ден. Колкото по-безнадеждно беше всичко, толкова повече се приближаваше чудото. То надничаше през тази тревожност от поздравите, червилото и забързания ход на всички, които се изсипваха откъм входа.

Като на моден подиум, съседите минаваха по пътеката към спирката и се отправяха към работните си места. Някои възрастни жени от блока открито се наслаждаваха на тези моменти, като се зареждаха на пейката още от седем сутринта. Те гледаха ли, гледаха, за да се убедят, че все още имаше късчета време, в което всичко си беше постарому – някой бе тръгнал нанякъде и вършеше нещо, в което намираще своята принуда. Без нея човешкият живот изглеждаше нелеп и провален, поне в очите на кварталните баби. Една стара жена можеше да изчисти или не, можеше да се разходи до пазара или да си остане у дома. Можеше да клюкарства или да иде на лекар... Тази свобода да избираш, която никога досега не бяха имали, а и вече не желаеха, отнемаше здравата земя под краката им и ги изпълваше със страх.

Леко кимване, хвърляне на плик с боклук в контейнера до близката пицария, звук от затваряне на автомобилна врата и пърпорещ звук на двигател. С тези маркери на утрото си отиваше и сладката тревожност. После идеше краткият безлюден следобед в околблоковото пространство.

2.

Вестникът, който четяха съквартилците, ако изобщо имаше такъв, беше като маркер за кръвната им група. Ако човек, който си купуваше „Капитал“, зърнеше някого с разтворен „Уикенд“, беше ясно, че няма нужда да се заговарят. Само щяха да си изгубят времето.

Баба Мара, към седемдесетгодишна оплешивяла пенсионерка, която прахосваше по-голямата част от пенсията си за цигари, пушеше и потропваше нервно с бастуна си. Тя стоеше на пейката всеки ден от 8 до 9 сутринта, като се изключат най-студените дни. Коремът ѝ стърчеше, прорязан от ластика на гащите ѝ, и потръпваше като заклано животно. От входа излезе Илия – висок, прегърбен мъж, който държеше свита на две книжка в ръката си. Баба Мара присви очи и се вгледа, за да види дали и този път си е купил вестник.

– Д-д-добро утро – поздрави Илия и понечи да отmine.

– Добро да е. Ъ... момче, дали можеш да ми оправиш телефона? Ти какво работеше?

– В е-е-един музей... мисля, че не – забърза изведнъж Илия.

– Ама то само кабелът нещо е скъсан, спънах се в него, пус-тото...

– Д-д-добре, добре, ще мина довечера – заекна той в началото, а втората част от изречението изстреля като куршум.

– Хайде, приятен ден. Ти сигур на работа отиваш...

Но Илия вече подминаваше и не ѝ отговори. Ограничаваше се в говоренето, когато можеше. Блокирането при заекване никога не беше приятно, но особено се притесняваше, когато му се случваше да запецне пред възрастна дама. Стариците го плашеха и понеже се ядосваше на глупавия си страх, в такива моменти заекването се превръщаше в съскащо мъчение да се произнесе дума. Стариците на свой ред също се плашеха и, без да разбират колко нередно постъпваха, съжаляваха Илия и довършваха изреченията му.

Когато стигна до музея, се настани на мястото си и скри книгата в шкафа. Искаше да я разгледа към края на работното време, когато щеше да бъде по-спокойно. Преди два дни я беше купил

от площад „Славейков“: „Топлоизолации за вашия апартамент“, с намерението набързо да усвои някои хитрини за ремонтите на жилища.

Не мина много време и се появи леля Соня. Тя беше възрастна жена с пограпавяли ръце, която наистина обичаше да готви. Ден през ден носеше по нещо на Илия за обяд, а в замяна той поправяше дребни повреди у дома ѝ през обедната почивка. Възрастните дами бяха подушили ценните му способности и го ухажваха с каквото можеха.

– Нося ти баница с праз – бутна му леля Соня пластмасова кутия през вратата.

– Б-б-благодаря ти, лельо. Хайде, ще се видим друг път, че сега ме ч-ч-чака доста работа.

На следващия ден трябваше да пристигне новата изложба на нашумелия китайски художник Жен Фън. Картините се пренасяха в специални носители с камион според изискванията на мениджъра на богатия художник. Това значеше, че нямаше да може да си тръгне навреме, а директорът на музея, който често се вживяваше в подобни събития, щеше да го преследва цял ден.

– Илия, спусна ли пердето във втора зала? А насочи ли наляво осветлението срещу картината? – думите му кънтяха в главата на Илия, още преди да бъдат изречени.

На всичкото отгоре шефът му бе и суеверен, което означаваше, че в такива моменти, когато отключваше музея, трябваше да влезе първо с десния крак, когато вдигаше телефона, трябваше да брои до три, слава Богу наум, и всякакви подобни действия, които Илия смяташе за бабини деветини.

Най-голямата картина щеше да му създаде неудобства – имаше само една стена, която да я побере. Директорът на музея трябваше да обмени редица имейли с мениджъра на художника, за да установят дали е добре да се изложи на северната стена на третия етаж в галерията. Накрая все пак го убеди, че условията в музея са отлични и че ще се погрижи широката общественост да разбере за събитието, и прехвърли Илия като контакт за по-нататъшни уточнявания.

Илия тъкмо се беше приготвил да си тръгва, когато получи спешно обаждане от мениджъра на Жен Фън. Налагало се да

върнат камиона и да отложат изложбата по непредвидени обстоятелства. Какви можеха да са тези непредвидени обстоятелства, питаше се Илия, но отговори студено на английски, че се били готвили много усърдно и са вложили средства да приспособят галерията за новите картини. Може би щеше да му отговори с ледена ирония, но заекването му винаги смекчаваше нещата. Илия все се чувстваше така, сякаш е никой в сравнение с гладкоговорещите и няма право да показва неприятните си чувства. Мениджърът отговори, че сега не можели да обсъждат този въпрос, но в идните дни със сигурност щял да се обади, за да поговорят по клаузите за неустойка.

Така Илия тръгна към къщи, уморен и отегчен от дреболиите, около които се беше въртял днес. Необходимостта да общува по работа го изтощаваше неимоверно. Ако онзи мениджър знаеше какво му причинява с обажданията си, навярно би предпочел да му напише имейл от най-проста човештина. Хората, които не заекваха и нямаха такива приятели или роднини в обкръжението, наистина нямаха представа на какво мъчение подлагат заекващите с обажданията си. Телефонът всъщност влошаваше нещата. Илия хиляди пъти се беше опитвал да си обясни защо това бе така – чудеше се какво толкова се случва, като не вижда събеседника си. Неговата важност придобиваше по-голяма тежест заради това, че бе невидим.

Към всичко това се прибавяше и още нещо. Илия не се ядосваше толкова заради случилото се, а заради факта, че не правеше нищо значително. Беше вложил толкова много от енергията си, за да организира тази изложба, а сега трябваше да прахоса още толкова, за да я отложи. Така сухо и безсмислено преминаваше човешкият живот. Никой нямаше да му плати за тези безвъзвратно загубени дни. Потънал в размисли, той неусетно се прибра у дома, където го очакваше съпругата му, Ана.